

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.

Nyílt tér: soronkint 20 fill.

Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

Térzenénk ügye.

Fogaras, 1908. aug. 1-én.

Minden eszmének, tervnek megvan a maga ideje, kora.

Lehet valaki lángész, zseni, de ha a kor nem kedvez neki, ő felette is, mint a közönséges emberek felett elcsap az idő hulláma s elfeledve eltemeti.

Hány meg hány ember van a mindenségben, aki nagyokat teremt és még sem méltányolja a kor.

Hány Jézus vérzik el a golgotha nagy keresztje alatt s hány Judásból lesz gazdag ember s így nagy is.

Petőfi sem lett volna olyan nagy, ha a kor nem kedvezett volna s hány Petőfi (ala Ábrányi Emil) vérzik el a sivár kor töviskoronája alatt.

Igy vagyunk éppen az eszmékkel, tervekkel is.

Hányszor meg hányszor megpendítettük már a térzene ügyét, de halvány visszhangra, süket fülekre talált.

Föltettük magunkban, hogy egy bizonyos ideig hallgatunk róla — gondol-

ván — hogy majd fölveti s megérleli az alkalmas idő, a háládatos kor.

Évekkel ezelőtt szintén ilyen lelkesedés volt, mikor lapunk phönixként föltámasztotta a lappangó parázs alatt szunnyadó eszmét s akkor szép összeget gyűjtöttünk össze, sőt 120 korona zenealapunk is volt, de előállott évekkel azután Trepches H. Rezső volt rendőrfőnök, most vöröstoronyi határszéli rendőrbiztos, aki a térzenét bele akarta olvasztani a tűzoltói intézménybe s annak a kebelében akart létesíteni tűzoltói zenekart. Tetemes pénzüsszeget gyűjtött is össze erre a célra, de két szék közül a földre pottyant.

Nem volt se tűzoltói zenekar, se térzene; mert mi azt akkor állandó alapokra akartuk fektetni, amint olvashatják t. olvasóink volt már zenealapunk is, de Trepches addig jött a nyakunkra, míg azt az összeget át nem adtuk neki s most az ott kamatozik valahol a tűzoltói pénztár révén talán valamelyik pénzüsszegetbe.

Ezután következő években újra meg

újra föltámasztottuk a térzenét, de alap nélkül csak kecmeggett, halódott az, mint a nagy beteg, akit oxigén belélegzéssel akarnak megszabadítani a halál torkából. Újra föltámadt, de csak azért, hogy meghallhasson újra. De tanultunk a multakból s most olyan alapokra akarjuk reáépíteni a térzene ügyét, hogy az ne legyen kártyavár, elmuló tiszavirág, hanem álljon az fenn rendithetetlenül az idők végéig, hogy az egyik elmuló generáció adja át szilárdan a jövőnek.

Most Kiss Árpád rendőrkapitányunk vette kezébe az ügyet s ő bizonyára diadalra is viszi.

A zene internacionális intézmény, amely nem ismer se vallást, se nemzetiiséget. Ez az egyedüli világnyelv, amelyet mindenki megért. Ezt tehát föl kell karolnia mindenkinek, mert ez a szét-húzó társadalmat centralizálja s összhangot teremt.

Ez alkalommal tehát mi fölhívjuk a vármegyét, várost, hogy szubvencionálják ezt az intézményt, a térzenét, fölkérjük a pénzüsszeget, az összes egyleteket, nő-

TÁRCA.

FELHŐK.

Olyan szegény, üres a szívem,
Hitehagyott, reményvesztett.
Szemembe csöndes megadások
Bus fénye reszket.

Valamikor dusan fődte be
Sugárból szótt csillag palást,
És ezerszer visszaálmodott
Egy-egy arcvonást.

Tüzes, hulló csillagok nyomán
Izzó dalok indultak utnak,
A vérpiros, tüzes lángszirmok
De megfakultak . . .

Oh most e nyirkos koldustanyán
Éheznek, fázik a szerelem,
Leveles, bimbós rózsafáról
Más dal se terem . . .

Csak sóhajok, csak töredékek,
Könnyek, amik csillagva hullnak,
S sajgtalanul, némán vesznek el
Porán az utnak. . . .

Kató József.

ODALETT EGY FÉNYES CSILLAG.

Odalett egy fényes csillag
Vajjon merre, hová rohant?

Tüzes volt a szeme párja
Hajnalpiros az orcája.

Lelke égő, szűz szerelme
Űzte messze, napkeletre,
Ahol az ő szíve mása
Sovárogyva, vágyva várta.

Ha én égen csillag lennék,
Napkeletre dehogy mennék;
Leszáll'nék az Olt völgyébe,
A vénhedett, kopott földre.

Leszállanék s azt a kis lányt,
Ki drágább, mint a nagy világ . .
Elragadnám, föl az égbe,
Hogy ragyogjon, legyen éke!

Herczeg Albert.

A pletyka.

(Kis város 7000 lakossal, hat templommal, fűrdővel, főgimnáziummal, kaszinóval.)

I.

X.: Jó reggelt doktorkám!

Doktor: Jó reggelt. Hová, hová? Erre van a hivatal? (Megfenyíti az ujjával.)

X.: Hiába gyanusít, kis lányomat kísérem a zeneiskolába.

D.: De muzsikális kis hölgy! Otthon is tanul, zeneiskolába is jár! Hát művésznőnek készül?

X.: Ah dehogy! Csakhogy már otthon nem tanul, tudja doktorkám milyen furesák az asszonyok. — A feleségem kisütötte, hogy mégsem járja, hogy egy 16 éves leányt egy 24 éves zenetanár tanítson s így bármennyire is meg voltunk vele elégedve, meg kellett szívességét köszönni és hogy meg ne sértsük azzal, hogy más tanítót vagy tanítónőt járatunk a házhoz, hát egyszerűen beirattam a kis leányt a zeneiskolába, azért találkoztunk itt. Isten vele doktorkám, sietek a hivatalba.

D.: Magamat ajánlom, kézsókomat otthon!

II.

(A doktor találkozik a selyemtenyészési felügyelőnével.)

Dr.: Csókolom a kezeit nagyságos asszonyom!

S. E.-né: Jó reggelt doktor ur! Sok a páciense? Mi ujság? Látom az arcán, hogy tud valami érdekes hírt!

Dr.: No semmi különös, azt már ugys tudja önagsága, hogy X-ék hirtelen elcsapták a zenetanárt.

S. F.-né: Ah! Most hallom először, ugyan miért?

Dr.: Hja! 16 éves leány, 24 éves fiatalember! . . . Elég az hozzá, elcsapták! Csókolom kezeit!

S. F.-né! Ez igazán érdekes. Jó napot, doktor ur!

egyleteket, korcsmárosokat, vendéglősöket stb. . . . hogy adjanak pár koronát a zenealapra s a térzene megvalósítására.

Most annyi pénzt ohajtunk összegyűjteni, ami ezt éveken át biztosítsa, hogy ezután már ne kolduljunk házról-házra.

Fölvivjük tehát az egész Fogaras-vármegyét, hogy adakozzon erre a célra; mert ilyen kitűnő zenekar, mint a Ruz Jánosé arra érdemes; de főképen érdemes maga a terv is, hogy ezt diadalra vigyük, úgy, mint az más vármegyékben is megvan. Ruz János karmester, a maga részéről kész az áldozatra. Ezt megmutatta azzal, hogy aug. 1-éig minden díjazás nélkül játszik. S ha így a térzene megkezdte hivatását, azt a kérdést is fölvehetjük, hogy minő napokon s mely órákban játszik a zenekar. Fölvesszük a következő napokat és órákat. Vasárnap délelőtt 11—12-ig a sétatéren, kedden és csütörtökön délután 6—8-ig fölváltva egyszer a sétatéren s a Ferenc József téren?

Ezt azért vetjük föl itt lapunk hasábjain, hogy a n. é. közönség legyen szives ohaját fölírni; csak a napokat és órákat egy papirosra s azt lapunk könyvtárába beadni. Mi azután azt összegyűjtjük s az eredményt közölni fogjuk.

Ezt különösen azért tesszük, hogy a nagyérdemű közönség érdeklődését lássuk s a térzene ügyét egyszer s mindenkorra állapítsuk meg.

Kérjük tehát az általános érdeklődést!

Halmi Gyula.

III.

(A selyemtenyésztési felügyelőné találkozik a birónéval.)

S. F.-né: Jó reggel Judit, hova ily korán?

Biróné: Szervusz Piroška, tudod, hogy karlsbadi kurát használok és még egy fél órát kell sétálnom. Gyere velem.

S. F.-né: Szivesen, annál is inkább, mert egy érdekes újságot tudok. Képzeld csak, az X-ék leánya és a zenetanár! . . . Meglepték őket és az apa kidobta. rögtön, majd a nyakát törte, a gallérjánál fogva lökte le a lépcsőn. Mit szólsz ahhoz?

Biróné: Gondoltam mindjárt, hogy ily vége lesz az egésznek, persze a leány kokett, mint az anyja. De ilyen szégyen! Isten veled. Még ma délután várlak!

S. F.-né: Isten veled, viszontlátásig, délután nálad leszek.

IV.

(Biróné az utca másik oldalán látja a mérnőknét, kézzel-lábbal integet feléje, az átjön hozzá.)

Mérnőkné: Mi baj édes, hogy olyan echauffirt vagy?

Biróné: Csupa izgatottság vagyok. Képzeld csak az X-ék leánya meg a zenetanár. . . . Az egész város fel van háborokva, ki sem mernek az utcára menni! Másról sem

beszélnek, mint erről a skandalumról és most még el sem akarja venni. Elutaznak amint hallom!

Mérnőkné: No, de ilyet! Ki hitte volna! Ilyen fiatal és már is ilyen romlott! No de mennem kell. Isten veled.

Biróné: Isten veled, délután eljöhetnél egy kis traccra, pá!

V.

(Mérnőkné siet az ügyvédnéhez látogatába, nem is kopog, majd betöri az ajtót. Egy székre roskad, zsebkendővel törli a homlokát és izgatottan legyezzi magát.)

Ügyvédné: De ki látta azt, ennyire rohanni, török volt a nyakadon? Igyál egy kis limonádét.

Mérnőkné: Ah édesem, ha tudnád! Oda vagyok, egészen oda vagyok! Ilyen botrány!

Ügyvédné: Hát mi baj az Istenért! Már megesz a kíváncsiság!

Mérnőkné: Hát még nem tudod ezt a skandalumot?! Az X-ék leánya, a szende Elza, meg a zenetanár — — — Már nem lehetett titkolni! El is utaznak mindjárt — ha jobban lesz a leány.

Ügyvédné: Hallatlan!! No és? Isten vagy leány?

Mérnőkné: No képzeld, ikrek! Egy fucskas és egy kis leány . . .

Válasz

a „Kronstädter Zeitung“-nak.

A Kronstädter Zeitung jul. 29-iki számában részletes tudósítást közöl a fogaras-brassói vasut megnyitásáról s patriótai ömlengései közepette — ősi szokás szerint — nem mulasztja el egy nagyot ütni a jó „szomszédon“, már t. i. rajtunk fogarasiakon. Nagy megütközéssel újságolja, hogy a megnyitás alkalmával sem Vledényben, sem Szunyogszéken a délcegen füttyölő vonatot a megyei hatóság vagy a községi előljáróság részéről senki sem fogadta s az állomás úgy festett, mintha egy „puszta“ közepén feküdt volna — ellentétben a brassóme gyei községekkel, ahol diadalkapu, üdvözlő beszéd s más földi-jó köszöntötte a nap hőjét, a robogó lokomotívot és a vendégeket.

Kár, hogy a laptudósító ur földrajzi felfedező utazása vármegyénkben csak Vledényig terjedt, mert különben konstatálhatta volna, hogy Fogaras városától kezdve a vasutmegnyitói bizottság u. n. „hivatalos“ üdvözlésben sehol sem részesült s némi kis eszmélkedéssel arra is rájött volna, hogy bizonyára ennek a gondúzó körülménynek az oka nem a „kulturahány“-ban, sem a „vadon“ lakóinak a „haladástól irtózsá“-ban rejlik — amint regéli, — hanem sokkal inkább a vasutépítő-vállalat vezetőségének — mondjuk — a feledékenységében! . . .

Hogy a megnyitásra a meghívás hogyan történt Brassóban, azt nem tudjuk. Azt azonban teljes határozottsággal állítjuk, hogy megyénkben sem az alispán ur (!) sem Fogaras város polgármestere hivatalosan nem bírt tudomással arról, mikor és hogyan történik a fogaras-brassói vasut ünnepies megnyitása.

Ez a rideg tényállás.

Ebből kifolyólag nem üdvözölte már a fogarasi állomás Perronján a bizottságot városunk polgármestere, sem a megye területén levő állomásokon a megyei hatóság vagy

községi előljáróság részéről — hivatalosan — senki.

Hivatalos értesítést csupán a vármegyei közigazgatási bizottság kapott s ennek képviselőjében jelent meg Kovács Gábor műszaki tanácsos. A megye első közigazgatási hatósága, az alispán azonban — e mellőzöttség folytán — nem adott, de nem is adhatta hivatalból utasítást az érdekeltektől, s ezek útján a községi előljáróságoknak, hogy e nagy nap kultur-történeti jelentőségéhez mértén viselkedjenek.

Ezzel a vasut témával különben is lesz alkalmunk még többször is, bővebben is foglalkozni, most a történeti igazság kedvéért — csak annyit jegyzünk meg, hogy az a „Wildniss“ — amivel megyénktől a laptudósító ur bucsuzik — a laptudósító ur agyában csupán a Vledényben bevett ünnepi lakoma utó-gőzének hatása alatt keletkezett. . .

X.

Törvényhatósági biz. közgyűlés.

Folytatás és vége.

A községi ügyek tárgyalására kerülén a sor, a közgyűlés jóváhagyta Todorica, Mundra községek abbéli határozatait, hogy az előbbi 9500, az utóbbi 9700 korona költséget vegyen fel, — hogy Nagyherivoj, Vaád, Felsővenice községek ingatlanokat vásároljanak községi célokra, hogy Alsószombatfalva község nevére álló erdő az ottani volt urberek nevére átkebeleztesse, hogy A. moec község a „Lunka Domneasca“ nevű helyen levő ingatlanát eladhassa, épügy Nyúgati-felsőszombatfalva község.

Korb, Felsővenic, Pozsorta községek ingatlanai kicserélését határozta el községi korcsmaházépítés és más célból, Alsóvenice község pedig a „Magura Neagra“ nevű erdő rész faállományának eladását, a hozott határozatokat a közgyűlés jóváhagyta.

Élénkebb vita indult meg Persány község azon határozatánál, hogy a község a tulajdonát képező háznak emeletét az ottani gör. kel. egyház részére (iskolai célokra) átengedni határozta. Az állandó választmány azt javasolta, hogy a községi képviselőtestület határozatát meg kell semmisíteni, mert a község a tulajdonát képező ház egy részét nem engedheti át az egyház részére, Dr. Turcu ellenindítványt tett, hogy a község határozata jóváhagyassék, mert köztudomásu, hogy az egyház is hozzájárult az építés költségeihez, Dr. Senchea biz. tag hosszasan foglalkozik az ügyel és pártolja Dr. Turcu indítványát, végül Dr. Micu t. ügyész felvilágosítása után — aki kifejtette, hogy e háznál az egyház mint tulajdonostárs nem szerepelhetett, legfeljebb mint szolgálmi jogosult, mint ideiglenes használó, az állandó választmány javaslatát fogadta el a közgyűlés többsége.

A mundrai, sárkányi, vaádi, ósínkai és ujsínkai vasuti állomásokhoz vezető hozzájáró utak kiépítési és fenntartási költségeinek a vármegye terhére eső $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{3}$ rész költségeit a közgyűlés megszavazta és azokat a törvényhatósági utalpból fogja fedezni. A dridiffi, felsővisti, k.-felsőszombatfalvi, gridi, lisszai, ótoháni községi tisztújítások ellen beadott felebbvezéseket a közgyűlés nagyrészen elutasította s a választásokat megerősítette, kivéve a felsővistit, amelyet megsemmisített és új választást rendelt el. Fogaras rendezett tanácsu város helységnevet — a törzskönyvbizottság megkeresése alapján —

változatlanul fentartani határozta, illetve ily javaslatot küld fel az országos törzskönyvi bizottsághoz.

Szokoré, Kopacsél, Nyugatfelsőszombatfalva, Kisberivoj, Vojla községek által kért perelhetési engedélyt a közgyűlés megadta. Zernest, Alsóporumbák községek külön kézbesítői állások rendszeresítését határozták el, míg Törcsvár és Predeal községek a kézbesítők jutalmazását határozták el, mely körülmények arra mutatnak, hogy ma már a hatóságoktól érkező ügydarabok kézbesítése egy külön embert kíván, s míg eddigelé a községi bíró, vagy kisbíró eszközölhette a kevés számú kézbesítést, addig most már a kézbesítői állásnak külön személlyel való betöltése minden községben szükséges.

Még számtalan községi ügy került tárgyalás alá, de mivel azok leginkább csak helyi jellegűek és csak az illető községre nézve bírnak fontossággal, felsorolásukat szükségesnek nem tartjuk.

A magánosok kéréseire és indítványaira kerülvén a sor Magyar Kálmán és Bangroth Károly irnokok kérését fizetések kiegészítése illetve felemelése, özv. Nagy Sándorné kérését a Grünfeld-féle sikkasztás ügyében vezetett foglalat alóli felmentés tárgyában a közgyűlés elutasította, Bartalis Ferenc közigazgatási gyakornok kérését, hogy egy évi szabadságot nyerjen és 1000 korona segély engedélyeztessék részére a katonai szolgálat idejére, a közgyűlés oly értelemben intézte el, hogy az egy évi szabadságidőt megadta, az 1000 korona segély iránti részét pedig elutasította, mert arra fedezet nincs. Dr. Moldován György kérésének helyet adott a közgyűlés és nevezettnek a járási orvosi teendőket elintézéséért jutalmat szavazott meg. Monya János hivatalozójának 25 kor., Szabó Todor vármegyei kapusnak 50 kor. segély adatott az 1907. évi megtakarításokból, a többi vármegyei hivatalozójának 10% drágasági pótlékot szavazott meg a közgyűlés. Gligore János venicei, Quasznovszky István ósinkai körjegyzőket, Oratie Jakab segédjegyzőt a jegyzői nyugdíjintézet részesei közé felvették, Popp M. György alsókománai segédjegyzőt 29 évi szolgálat után 760 korona nyugdíjjal nyugdíjazni határozták. Dr. Wirtzfeld Béla ujonnan kinevezett sárkányi járási orvos oklevelének kihirdetését elrendelte. Magyar Kálmán irnok részére 8 heti, Csiky Zsigmond irnok részére 4 heti szabadságot engedélyezett a közgyűlés. Sztán Miklós állandó díjnoknak 50 korona, Tordai Rezső állandó díjnoknak 50 kor. segélyt szavaztak meg, ellenben Plesek Béla kérését figyelembe nem vették.

A vármegyében alkalmazott községi és körjegyzők azon kérései, hogy az 1896. millenárius év nyugdíjukba kétszeresen számítassék be, épügy a koronázási év 40 éves fordulója is, pártolólágnak lesznek felterjesztve a kormányhoz jóváhagyás illetőleg hozzájárulás végett.

Már jól előre haladott az idő, midőn elnöklő főispán a rendes tavaszi közgyűlést rövid beszéddel bezárta Dr. Turcu János és Bocskor Ádám bizottsági tagokat felkérvén a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére. A megcsappant számban jelen volt tagok az elnök elttetésével távoztak a teremből.

Szervezzük a tűzoltóságot.

Mikor az ember a távol nagy világi, nagy városi hírlapokban a rette-

netes tűzkatasztrófákat olvassa, vagy mikor megyénk kis faluiban a 20 30 családot teljesen hajlék és vagyontalanná tevő tüzeket látja, vagy híret hallja, — hideg borzongás fut végig a hátán. És ezt a hideg borzongást a fogarasi tűzoltóság szervezetlensége, elhanyagoltsága, elhagyatottsága okozta. Mert — Isten őrizzen tőle — mi lenne Fogarason, ha a nagy melegben és szárazságban, a külső utoákban álló tűzfészek révén nagy tűz támadna? Mi lenne? Végig égne minden eléghető, mert tűzoltóságunk szervezetlen, elhanyagolt, és mindenki által elhagyatottan stagnáló intézmény lett, amely csak névleg szerepel, de tényleg nem és összes tevékenysége a minden farsangon rendezett álarcos bálban ér véget.

Lapunk egyik utóbbi számában hirtadtunk a főgimnáziumnál sajnálatos vigyázatlanság folytán történt tüzesetről. Szerencsére — hála a katonaság buzgalmának — nem lett belőle katasztrófa. De ez esetből három, óriási tanulságot vonhatunk le. Először is azt, hogy Fogarason minden felelősség és ellenőrzés nélkül tehet mindenki azt, amit épen akar. Ezt különben sok más esetben is tapasztalhatjuk. — Nincs aki ellenőrizze a vállalkozók cselekedeteit, hiszen ez kényelmetlen ebben a meleg nyárban. Másodszor pedig azt, hogy milyen fejtelenség, kapkodás van nálunk a tűzesteknél, nincs aki parancsol, rendet tart a tömegben. Harmadszor pedig azt, hogy egy olyan lakósságu terjedelmű és forgalmu városban mint Fogaras, a tűzoltóság jelenlegi állapota tovább már tűrhetetlen.

Értsük meg egymást jól. Én nem a tűzoltóságot támadom és hibáztatom. Mert hiszen arra teremt és a dologgal törődő, hivatásos vezető nélkül kellő lelkiismerettel és munkakedvvel bíró tagok nélkül, a társadalom minden rétegétől elhagyatva, magára utalva, ugyan hogyan tudna prosperálni bármelyik egyesület is? Nem! Ez képtelenség. És épen ezért cikkem sem a jelenlegi egyület ellen irányul, csak épen hogy felrázni akarja a közönséget, a hatóságot a leghargiából. Azt akarja kiáltani: Emberek! Hogyan lehettek ennyire elbizakodottak. Ime az Isten ujja kegyelmesen megmutatta a veszedelmet. Láthattátok, hogy nem tudtok védekezni a tűz ellen! Ébredjete tehát a nemtörődömség mély álmából és cselekedjete amig nem késő!

Egyetlen, elhagyatott kis falu sem lehet tűzoltóság nélkül. Annál kevésbbé egy modern város. Használja fel tehát Fogaras a gondviselés világos utmutatását és vegye az illetékes hatóság a tűzoltók rendszeresítését programmjába, hajtsa is végre, mi hisszük, hogy áldo-

zatkész közönségünk támogatni fogja nagy és nemes munkájában.

—6.

H I R E K.

A Fogaras—brassói vasut megnyitása.

A fogaras—brassói vasut július 28-án megnyitott. Miután sem városunk, sem megyénk a megnyitásra vonatkozólag nem voltak értesítve, a közönség köréből kevesen vettek részt a megnyitáson.

A vonat Fogarasról pont 9 órakor d. e. indult el és 11-kor érkezett meg Ósínkára. Vaádon szép lendületes beszéddel fogadta a kiszálló urakat Ursz körjegyző. A vonat Ósínkáról visszatért Fogarasra. Az érkezők kocsin átutaztak Vledényre, ahol a brassói bizottság fogadta őket nagy lelkesedéssel.

Teljes ünnepélyes hangulatban fogadták őket a feketehalmiak és Vidombák községe. 6 óra felé a vonat Brassóba érkezett, ahol a nagy napot nagyszerű banket zárta be.

A vasut hivatalos bejárására a minisztériumból és a vasutüzletvezetőség részéről a következők jelentek meg:

Bizottsági tagok:

Kereskedelemügyi m. kir. miniszterium: Finály Ernő felügyelői biztos a bizottság elnöke. M. kir. államvasutak; Szende Zsigmond főellenőr, Dr. Akontz Gyula pályatorvos, Herczegh Lajos főfelügyelő, Spiró Emil felügyelő. Építő kirendeltség Fogaras: Königstein Ödön mérnök. Építő kirendeltség Brassó: Honheiszter Aladár mérnök. Erdélyi délvideki és fogaras—brassói h. é. vasut r. t.: Hoffer Béla főtitkár, Bódis Zsigmond főmérnök. Brassó—háromszéki h. é. v. r. t.: Schober Károly mérnök.

— Kinevezés. A vall. és közokt. m. kir. miniszter: Ludwig Emma és Egyed Erzsébet fogarasi áll. polg. iskolai megbízott h. tanítónőket, jelenlegi állomáshelyükön segédtanítónőkké nevezte ki. Őszintén gratulálunk!

— Áthelyezés. Szóts Géza dr. nagyszabeni áll. főgimn. tanárt a miniszter saját kérelmére Lugosra helyezte át. Ez a hír élénk sajnálatot kelt a nagyszabeni magyarság körében, amelynek osztatlan, élénk rokonszenvét nyerte meg hazafias, buzgó munkálkodásával. Éveken át derék munkása volt a magyarság törekvéseinek ebben az exponált városban, magyar lapot indított, függetlenségi pártot alapított és így érthető a nagyszabeni sajnálata.

— Új tanár. A vall. és közokt. m. kir. miniszter, Zalai János dr. tanár megüresedett helyére Babics Mihály szegedi áll. főreáliskolai helyettes tanárt, a fogarasi áll. főgimnáziumhoz rendes tanárrá nevezte ki. Isten hozta körünkbe!

— Halálozás. Részvételt vettük a hirt, hogy Kloss Adolf, volt vármegyei főszámvévő, életének 76-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 27-én nagy részvét mellett ment végbe. Nyugodjék békében.

— **Értesítés.** A nagyszabeni tankerületi kir. főigazgatóság a f. tanévi gimnáziumi ismétlő, javító és pótló érettségi vizsgálatok helyéül a nagyszabeni m. kir. állami főgimnáziumot, idejéül pedig szeptember hó 11-ik (esetleg folytatólag 12-ik) napjának reggeli 8 óráját tűzte ki, amiről az érdekelt tanulókat azzal értesitem, hogy a jelzett helyen és időben pontosan jelenjenek meg; azok pedig, akik írásbeli vizsgálatot is tesznek, a kellő tájékoztatásért a nagyszabeni m. kir. állami főgimnázium Igazgatóságához forduljanak. Fogaras, 1908. augusztus 1. Major Károly dr., kir. igazgató.

— **Táncmulatság.** A kereskedő ifjak f. hó 8-án a Mexikóban este 9 órakor zártkörű táncmulatságot rendeznek. Az ifjak fölkérték már az összes főnököket a védnökségre, akik azt teljes készséggel elfogadták s megígérték, hogy mindnyájan a mulatság sikerén fognak fáradozni. Mivel a jobb körök vannak a táncmulatságra meghíva s az érdeklődés már is nagy, így a mulatság remélhetőleg nagyon jól fog sikerülni, amelyre ezután is fölhevítjük a n. é. közönség b. figyelmét és b. pártfogását. A táncestélyen Rusz János kiváló zenekara fog közreműködni. Az esetleges jövedelem a „kereskedők és kereskedő ifjak” könyvtár alapja javára lesz fordítva. Tekintve a nemes célt, amely miatt e mulatságot rendezik a kereskedő ifjak: felülfizetéseket szívesen fogadnak és azokat hirlapilag is nyugtázzák. A kik meghívóra igényt tartanak azok jelentkezzenek Hechtl Dénesnél (Hierfeld Dávid cég) vagy Krausz Gézánál (Schul cég).

— **A szállásadók figyelmébe.** Major Károly dr. kir. igazgató az áll. főgimnázium ez évi értesítőjének a végén felhívta a szállásadókat arra a körülményre, hogy azok akik a jövő iskolai évben is szándékoznak a tanulóknak szállást adni vagy kosztosokat tartani, okvetlen jelentkezzenek az intézet igazgatójánál, Major Károly dr.-nál, aki augusztus hóban az iskolaorvossal s a tanártestületből kiküldött bizottsággal együtt megvizsgálni akarja a kérdéses szállásokat, hogy azok minden tekintetben megelégedőek-e az illető tanulók számára. Ezuttal tehát újból felhívjuk a szállásadók figyelmét a jelentkezésre, hogy e miatt azután az év elején ne legyen kellemetlenségük, mert azok, akik nem jelentkeznek, tanulókra nem számíthatnak.

— **Justh Gyula Nagyszabonban.** Nagyszabonból írja tudósítónk, hogy a kedd reggel óta ott időző Justh Gyula házelnök szerdán kirándult a „Hohe Rinnere” (nincs ennek magyar neve?) Justh leányával együtt tegnap reggel hagyták el Nagyszabent az Alvinci vonattal.

— **Átjárók szükségesek.** A legszükségesebb helyeken nincsenek átjárók. Így a sétatér és a gőzfürdő, a városháza s a Peia közti aszfaltokon át. Ha az embernek a városházánál van dolga, vagy a fürdőbe akar menni, előbb nyakig kell a sárban gázolnia, hacsak nem akar egy jó nagy kerülőt tenni, hogy elérje a városházát, vagy a fürdőt. Átjárókat kérünk ide, mert ha már van aszfaltunk ne menjünk egyszer aszfalton, egyszer a sárban, hanem legyen az az aszfalt teljes.

— **Javítják a sétatér.** A nagy esőzések alkalmával megkönyörült rajtunk a városi tanács s a sétatérén levő pocsolyákba 2—3 szekér kavicsot hordatott. De csak az egyik felére. Kérjük a hatóságot, hogy a másik felére is hordasson homokot, mert ma

már — hála istennek — oda jutottunk, hogy köröskörül sétáljuk a várteret, nemcsak az egyik oldalon, mint a régi világba volt szokás.

— **A flakkeresek tarifája.** Nincs rend, egyöntetőség flakkereseink tarifájánál s ezt a tarifát nem látjuk kiakasztva a kocsikon. Különbözök az árak magában a városban is pl. a vasúthoz az egyik flakkeres 1 kor. 20 fillérért, a másik 1 koronáért, sőt 80 fillérért is kiviszi, behozza az embert. Hogy van ez? Az állomás kocsin a várostól (péld. a Ferenc-József-tértől) 5—7 perc kocsin ezért elég lenne szabott árként 80 fillér is. Egyöntetőséget s rendet kérünk a tarifák megállapításánál.

— **Sötétség.** Folyó hó 26-án városunk utcáin koromsötétség uralkodott. Nem égtek a villanylámpák. A hold pedig elbűt a felhők mögé s így koromsötétségben voltunk, pedig ugyancsak esős idő van most és a sok járókelő a pocsolyákba esett. Mi az oka egykori esetnek?

— **Feketehalom és Sárkány marharakodó állomások.** A kereskedelemügyi miniszter a fogaras—brassói h. é. vasut vonalán, Brassóvármegye területén fekvő Feketehalom állomást és Fogaras vármegye területén fekvő Sárkány állomást marharakodó állomásokul engedélyezte.

— **Baleset.** Lajbék asztalosmester a napokban elutazni akarván, észrevette, hogy az idő jó előre jár és alighanem elkésik. Nosza futásra vette a dolgát, de bizony beteljesedett a közmondás rajta, hogy: lassan járj, tovább érsz, — mert a sietségben el-esett és a zsebében levő véső az oldalába ment

— **Magyarországon magyarul!** A kolozvári ügyvédi kamara, dr. Maniu Gyula ügyvédet, román szövegű levélboríték használatáért fegyelmileg, írásbeli foddésre ítélte. A megokolásban kimondotta, hogy az állam hivatalos nyelve ellen tanusított tüntetés az ügyvédi állás méltóságával és tisztességével nem egyeztethető össze!! Maniu Gyula dr. ez ítéletet megfellebbezte a Kuriához, mely azonban, megokolásánál fogva jóváhagyta az elsőfoku fegyelmi bíróság ítéletét! Így bizony, Kolozsváron így történt!!

— **Üdvös rendelet volna,** ha Fogarasvármegye törvényhatósági bizottsága kimondaná, hogy 18—20 éven aluli gyermeknek a boltokban, korcsmákban se dohányt, szivart, sem semmiféle alkoholt (bort, sört, pálinkát) nem adnának. Így azután lassan-lassan kereszttül lehetne hajtani a kultuszminiszter nikotin s alkohol elleni intézkedéseit.

— **Meghívás.** A „Székely Társaságok Szövetsége” harmadik rendes közgyűlését f. évi augusztus hó 24-én d. e. 9 órán kezdve Székelyudvarhelyen a vármegyei ház nagytermében tartja meg, melyre a tagtársaságokat és a székelykérdés iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja. Tárgysorozat: Dél előtt (a közgyűlés kezdete 9 órakor.) 1. Elnöki megnyitó. Tartja: Deák Lajos elnök. 2. A szövetségben lévő testületek küldötteinek igazolása; jegyzőkönyvvezető és hitelesítők kiküldése. 3. Titkári jelentés a szövetség működéséről, a tagtársaságok tevékenységének befoglalásával. Előadó: Máté József főtitkár. 4. Székely telepítés és visszatelepítés. Előadó: Dr. Zakariás János orsz. képviselő a Brassói Székely Társaság elnöke. 5. Udvarhelyvármegye közlekedésügye. Előadó: Dr. Pál Árpád várm. főjegyző, a Székelyudvarhelyi Székely Társaság titkára. 6. A magyarság jövője Erdélyben. Előadó: Dr. Király Péter

ügyvéd a Debreceni Székely Társaság tagja. 7. Udvarhelyvármegye kézmű- és háziipara. Előadó: Solymossi Endre székelyudvarhelyi ref. főgimn. tanár. 8. Udvarhelyvármegye népnevelésügye. Előadó: Dr. Solymossy Lajos áll. főreálisk. igazgató. 9. Vándor szabad liceumok létesítése. Előadó: Lajos Dénes a Marosvásárhelyi Székely Társaság titkára. 10. Számadás költségvetés (a központi vezetőség véleményével.) Előadó: Dr. Sárkány Miklós várm. tiszti főügyész, szöv. pénztáros. 11. Tiszújítás (a kandidáló bizottság véleményével.) Előadó: a kandidáló bizottság elnöke. 12. A jövő közgyűlés helyének és idejének megállapítása (a központi vezetőség véleményével.) Előadó: Máthé József főtitkár. 13. Indítványok. Előadó: Máthé József főtitkár. Tudnivalók: Kiállítás. A közgyűlés ideje alatt ipari, ősfoglalkozási, etnografiai, földtani és tájrajzi kiállítás lesz a székelyudvarhelyi m. kir. kő- és agyagipari szakiskola helyiségében. Rendezi az Udvarhelyi Székely Társaság Hargita Nándor áll. ipari szakisk. igazgató vezetése és felügyelete mellett. E kiállítás ünnepélyes megnyitása a helyszínen megállapítandó program szerint aug. 24-én reggel 8 órakor lesz. 2. Jelentkezés. Kik a közgyűlésen részt akarnak venni, aug. 15-ig forduljanak a szövetség elnökségéhez Maros-Vásárhelyre. Elszállásolásért valamint a kiránduláson való részvételeért pedig közvetlen a Székelyudvarhelyi Székely Társaság elnökségéhez szintén aug. 15-ig. 3. Kedvezményes jegyek. Az elnökség kedvezményes vasuti jegyeket kért és küld a közgyűlésre kiküldötteknek. Eziránt az igényjogosultak aug. 20-ig forduljanak a szövetség elnökségéhez Maros-Vásárhelyre. 4. Hirlapírók kongresszus. A szövetség közgyűlésével kapcsolatosan aug. 23-án d. u. 5—7 óráig az erdélyrészi magyar ujságíróknak gyűlése lesz, a szövetség elnökének vezetésével. Előadó: Lajos Dénes hirlapíró, Marosvásárhelyi Székely Társaság titkára. Programja előtervezetelen állapítatik meg.

— **Lelkészbelktatás.** Szép ünnepélyre készül az oláhujfalusi ref. egyház. Ma délelőtt 9 órakor iktatja be új papját Jakab Györgyöt. Eddig Balla Károly ref. lelkész végezte nagy fáradtsággal az ottani lelkészi teendőket, most végre új papot kap e kis egyház. Valóban az oláhujfalusi magyarság összetartása minden gondot megérdemel és reméljük, hogy az új lelkész is hiven gondozni fogja a reá bízott nyáját.

— **Nyarálok Törösváron.** A nyári évadban évről-évre többen szokták fölkeresni a gyönyörű fekvésű és vidékű Törösvárt, hol a nyári hőség forrósága egyáltalában nem érezhető. Az ózondus levegőjü szép helyeken mindenütt találkozik az ember sétálókkal s a máskor oly csöndes hely nagy élénkséget mutat. Különösen sokan vannak a szomszéd Romániából, köztük a magyar és német iskolatestvérek Bukarestből, de Budapestről meg szegedről is vannak itt üdülő idegenek. Hazánk ily gyönyörű vidékű helyeit érdemes volna tüzetesebben ismertetni és így azok látogatottságát fokozni.

— **Gyilkosság.** Alsómoecsen újra gyilkosság történt. A mezőn meggyilkolva találták Duce Gligor földmivest. A gyilkosokat a törösvári csendőrség még az napon letartóztatta és beszállították őket a brassói kir. ügyészséghez. Ha így halad Alsómoecsen, még világváros lehet belőle.

— **A közuti vasut új vonatal.** A fogarasi brassó—homoródvölgyi részének meg-

nyitását követő naptól kezdve a vasut: Brassó—Bertalan—Főter viszonylatában a 135., 136., 37., 38., 155., 137., 138., 156. és 391. számú újonnan bevezetett vonatok fognak naponként közlekedni, melyeknek menetrendje az állomásokon kifüggesztett fali menetrendtáblákon látható. A jelenleg is közlekedő 105. számú vonatot Bertalanból a csatlakozás miatt 10 perccel később fog indulni. Ezen vonatok bevezetése által a fogarasi vonalrészben közlekedő összes vonatokhoz és vonatoktól van csatlakozás.

— **Rongálják az aszfaltot.** Már annyiszor felhoztuk ezt a témát, hogy rongálják az aszfaltot és még sincs intézkedés. Az inasok a kézi szekerekkel csak az aszfaltot tudnak járni. Nem elég széles az út? Vagy pénteken a Vár-tér körül az aszfalt tele van szekerekkel, úgy, hogy nem is lehet az ember arra. De nemcsak hogy elzárják a közlekedést a szekerek, hanem romlik is az ugyanis gyenge aszfalt. — **Sürgős intézkedést kérünk.**

— **Öngyilkos cigányasszony.** Folyó hó 27-én az Olt hidjáról egy 60 éves cigányasszony az Oltba akart ugrani. Több arra menő gimnázista megragadta az életunt cigánynt, ki állítólag azért akar megválni az élettől, mert fiával többször összeveszett s az bántalmazta őt.

— **Magyar otthon.** Elsőrangú penzió a város központján. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett szobák külön bejárattal, villanyvilágítással. Részággyak, fürdők, kitűnő konyha. Olcsó árak. Főherceg Sándor utca 30 szám. Budapest.

— **Nincsen biztonságban az ember.** Már annyira nagyvárosiak vagyunk, hogy az emberek nemcsak a kapun jönnek hozzánk, hanem a kerítésen is. A kerítésen át tudniillik lopni. Így folyó hó 23-án egy 13 éves ifju meglesve az alkalmat, midőn a szomszédházban nem volt senki, a kerítésen át lopásra indult. Egy értékes könyvet ellopva megelégedetten távozni készült zsákmányával. Azonban rajta kapták és jól elnásárgolták a kis tolvajt, ki már nagyon korán kezdte és így még sokra viheti.

— **Határsértő oláh katonák.** Nagyszébenből írják lapunknak, hogy a „Piatra alba“ hegy alatt fekvő „Vidra“ nevű vámnál állomásozó és öt emberből álló oláhországi őrség megtámadta a szász egyetem erdeiben dolgozó munkásokat. Az oláh katonák előbb átlőttek a Lotru folyón, azután átkeltek a vizen s 10 munkást magukkal vittek Oláhországba. A vizsgálat folyamatban van.

— **Gyilkosság Alsómoecsen.** Alsómoecsen községet rémes gyilkosság tartja izgatottságban. Ugyanis f. hó 18-án egy alsómoecsei asszony, kedvesével egyetértve, Mosoin N. férjének koponyáját fejszével kettéhasítva megölte. A csendőrök a gyilkosokat elfogták és f. hó 22-én a brassói ügyészség börtönébe szállították. A hitvesgyilkos asszony néhány hónapos kis gyermekét is magával vitte a hetivásárra begyűlt népség szitkozódásai között.

— **A nyár veszedelmei és a csecsemők.** A csecsemőkör halandóságának legnagyobb százalékát a nyári megbetegedések szolgáltatják. Ezek közül is a legveszélyesebb a hasmenés, a gyermekek gyomorbélhurutja, mely elég gyakran pár nap alatt kioltja a csecsemő életét. A gyomorbélhurutot többnyire a tej baktériumai okozzák, melyek a nyári hőségben rohamosan szaporodnak és a tej bomlását is előidézik. A tehéntej nemcsak

akkor veszélyes a gyermekre nézve, amikor már láthatók is a bomlási precessás eredményei. Eppen ezért kiküszöbölendő lenne a tej a gyermekek étrendjéből, a forró évszak idején. A meleg időjárás alatt a tehéntej csak olyan alakban adható a gyermeknek, mely amellet, hogy a tej alkotórészeit bomlásra nem képes állapotban tartalmazza, tápláló és könnyen emészthető anyagok hozzáadásával kifogástalan táplálékot képez. Ilyen követelményeknek felel meg az általánosan ismert Nestlé-féle gyermekliszt.

△ **Az új végrehajtási törvény megszavazása** alkalmával megjelent a nagyfontosságú és mindenkit érdeklő törvény rövid kivonata és népszerű ismertetése. Kapható: Thierfeld Dávid könyvkereskedésében. Ára 40 fill.

— **Gyomor és bélbántalmaknál,** valamint anyagcsere zavaroknál a buziásfürdői szénsavforrások kitűnően beváltak. A szénsav a gyomor és belek működését élénkíti, az emésztés folyamatát gyorsítja s ezáltal hathatósan közreműködik, hogy a tápasatornában atonikus állapotok ki ne fejlődjenek. A gyomoratonniával járó kellemetlen tünetek: gyomorégés, savanyu felbőgés s gyomorgörcsök a buziásfürdői gyógyvizikúra rövid használata után megszűnnek. — **A buziásfürdői „Phoenix“ gyógyviz** kapható gyógyszer-tárakban, drogeriákban és minden jobb fűszerüzletben.

KÖZGAZDASÁG.

Jegyzőkönyv.

(Folytatás.)

V-ik p. a.

Olvastatik az egyesület leltárának összeállítására kiküldött bizottság jelentése — s ezzel kapcsolatosan titkár bemutatja — a vagyon leltárt 2 péld., a könyvtár leltárt 1 példányban és annak pótleltárt 1 példányban, a könyvtárról felvett becslési, illetve értékelési jegyzéket egy példányban, végül a levéltárról felvett leltárt 1 példányban.

Ig. választmány a bizottság jelentését tudomásul veszi. Boosker Adam és Héjas Pál bizottsági tagnak fáradságos munkájokért köszönetet szavaz s a vagyonleltár egy példányát pénztárnoknak átadja, hogy az a számadáshoz csatoltassék, a többi leltár a levéltárban megőrzendő s tovább vezetendő.

VI-ik p. a.

Előterjesztetik a tavaszi vetőmagok kiosztásáról szóló jelentés, mely szerint vásároltatott 1 m.-m. törökbuza, 80 kg. lóhere, 35 kg. lucerna, 4 kg. répa, 25 kg. bab, 10 adag tök, 10 adag paradicsom, 10 adag ugorka és 135 kg. lenmag. Ezen bevásárolt magokból megmaradt 11 kg. tengeri, 8 kg. lóhere, 4 kg. lucerna, 1 kg. répa, 3 kg. bab, 1 adag tökmag, 1 adag paradicsom, 1 adag ugorka.

Ig. választmány a tavaszi vetőmag vásárlás és kiosztásáról szóló jelentést tudomásul veszi, a megmaradt magok a jövő év tavaszán kiosztandók lesznek.

VII-ik p. a.

Az állatjutalmazásokra vonatkozólag titkár a következő javaslatot teszi: tartassék I.-szőr Marginén községben 1908. évi szeptember 11-én d. e. 10-től kezdődőleg, Erdélyi és nyugati szarvasmarha jutalmazás 200 kor. államségély jutalomdíjjal. A jutalom kiosztó bizottság tagjaiul kéressenek fel: elnöknek: Rieszdorfer László, alelnöknek Bisztray József főszolgabíró, bizottsági tagokul: Héjas Pál, Patak Manó j. állatorvos, Grama Vince gör. kel. lelkész Reusor, Zankó Emil, Marhao György körjegyző és az állattenyésztési felügyelő Lakner László (Nagyszében), — nyomassék 400 drb hirdetmény.

II.-szőr. Alsóviaten 1908. szeptember 13-án d. e. 10 órakor kezdődőleg bivalybika jutalmazás 400 korona díjazással, a bizottság tagjaiul kéressenek fel: elnöknek Szabó Károly, alelnöknek Bokross Emil főszolgabíró,

bizottsági tagoknak Gróf De la Motte Arthur, Gombos Gyula, Borzea György körjegyző, Májér Ignác, Budák Miksa körjegyző, Horvát Géza állatorvos Alsóárpás, Aladics Emil és Lakner László állattenyésztési felügyelő Nagyszében, nyomassék 600 drb hirdetmény.

III.-szőr. Zernesten 1908. szept. 21-én d. e. 10 órakor kezdődőleg Erdélyi és nyugati szarvasmarha jutalmazás 200 kor. jutalomdíjjal, a bizottság tagjaiul kéressenek fel: Elnök: Belle Sándor alispán, alelnök: Herseyi Béla főszolgabíró, tagok: dr. Metian Janku, Szabó Károly, lovag Puskáriu János, Kontzvald Ferenc főerdész, Voda János körjegyző, Tachauer Adolf h. j. orvos Brassó és Lakner László áll.-teny. felügyelő Nagyszében, nyomassék 300 drb hirdetmény.

Hosszas és beható eszmecsere után, melyben többen résztvettek a tett előterjesztés elfogadtatott, annak keresztülvitelével Elnökség megbízott, a hirdetmények ki nyomtatási árának kifizetésére pénztárnok felhatalmaztatott.

VIII-ik p. a.

Előterjesztetik, hogy a nagymélt. földmivélsügyi miniszter 73909. VIII/3. sz. rendeletével a kérelmezők között leendő kiosztás végett a fogarasi áll. faiskolából 341 drb alma és 301 drb körte, a sepsiszentgyörgyi áll. faiskolából 260 drb cseresznye oltványt engedélyezett 20 fillér kedvezményes árban darabonként, a fogarasi áll. faiskola szép oltványokat adott, mely a gazgalközösöget teljesen kielégítette. 312 drb alma és 269 drb körte árába — mert ennyi osztatott ki — 116 korona 20 fillér a ménesuralom pénztárába befizettetett. A Sepsiszentgyörgyről kiutalt 260 drb cseresznyefa helyett a nagyborosnyói áll. faiskolából érkezett ugyanannyi darab gyenge szilvafa, alig-alig lehetett a kérelmezőket rávenni, hogy átvegyék, mert a fuvardíjjal együtt 30 fillérbe került darabonként s így is mivel nagyobb részt elvult száradva, már 40 darabot nem vettek át s kénytelen volt titkár a városi faiskolába elültetett s e 40 drb szilvafa az egyelet tulajdona, melyért 12 kor. ár terheli.

Ig. választmány a jelentést tudomásul veszi s utasítja titkárt, hogy a megmaradt 40 drb szilvafát értékesítse, hogy a 12 kor. az Egyesületet ne terhelje.

IX-ik p. a.

Titkár előterjeszti az 1908. évi január és február hónapokban tartott sorozatos népies gazdasági előadásokról szóló jelentést, mely szerint a nagymélt. földmivélsügyi miniszter ur 109666/VI-5., illetve 14145/VI. sz. rendelettel kiutalt 350 kor. államségély terhére Fogaraszármegye területén 6 előadóval 11 községben 41 előadás tartatott, mintegy 4000 hallgató előtt igen szép sikerrel, melyeken a legfontosabb gazdasági tárgyak, törvények lettek ismertetve — az erről szóló jelentés 112—1908. szám alatt, valamint a 350 kor. államségélyről szóló elszámolás 95—1908. sz. alatt lett felterjesztve s a földmivélsügyi m. kir. miniszterium 32—757/VI-2. sz. a. az államségély felhasználására vonatkozó számadást átvizsgálva helyesnek találta és azt jóváhagyólag tudomásul vette.

Ig. választmány az 1908. évi január és február hónapokban tartott sorozatos népies gazdasági előadásokról szóló jelentését, számadást, valamint a hivatolt miniszteri leiratot is jóváhagyólag tudomásul vette.

(Folytatjuk.)

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

N. A. Fogaras. Nagyon köszönöm szives megemlékezését, mondhatom nagyon örültem neki. Egytől-egyik jó és használható, ezután is okvetlenül kérek. Üdvözet!

G. S. Szovata. Azok lázasan dolgoznak mossák magukat, utazgatnak, mi pedig — hüselünk. Nem jól van ez így. Föl a szent háborúra!

Nem közölhetők: „Nyári regé“, „A fogarasi korzón“, „A pletykapad“, „A rántásos kanál“, „Bátky Julcsa“ stb. . .

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID.

1908. B. I. 234/2

Öfelsége a Király nevében!

A fogarasi királyi járásbiróság becsületsértés vétsége miatt vádolt Babacsek József elleni bűnügyben a Herzum Robert magánvádló által emelt vád fölött az 1908. évi április hó 15-én Balogh Gyula jegyzőkönyvvezető részvételével megtartott tárgyalás alapján a vád- és védelem meghallgatása után következően

I t é l t:

A kir. járásbiróság vádlott Babacsek Józsefet, ki fogarasi lakos, 30 éves, római kat. vallású, vállalkozó, nő, 3 gyermeke van, vagyona van, azért mert magánvádló Herzum Robert fogarasi lakost 1908. évi február 29-én „gazember“-nek nevezte — a btkv. 261. §-ban írt becsületsértés vétségében bűnösnek mondja ki és mint ilyen az 1892. évi XXVII. t.-c. 3. §-ban írt célok javára ezen kir. járásbiróság vezetőjéhez 15 nap alatt végrehajtás terhével befizetendő és behajthatlanság esetében 4 (négy) napi fogházbüntetésre átváltoztatandó 40 (negyven) korona pénzbüntetésre és a fölmerülő bünyügyi költségek fizetésére ítéli. Köteles vádlott nevezett magánvádlónak a fennebbi határidő és jogkövetkezmény terhe alatt 30 korona költséget megfizetni. Dr. Vasu Oktávián ügyvéd díját magánvádlóval szemben a bíróság 30 koronában állapítja meg. Végül köteles vádlott, hogy ezen ítéletet egész terjedelmében indokaival együtt jogerőre emelkedés után a helyben megjelenő „Fogaras és Vidéke“ című hetilapban saját költségére egyszer közzétegni.

I n d o k o l á s:

Magánvádló Herzum Robert azért panaszkodott és emelt vádat, mert Babacsek József vállalkozó, fogarasi lakos, 1908. évi február hó 29-én többek jelenlétében neki ismételve azt mondta, hogy „Herzum gazember“, kérte ezért nevezett vádlottat becsületsértés miatt megbüntetni.

Vádlott az 1908. évi március hó 26-án tartott első tárgyalás alkalmával azzal védekezett, hogy midőn magánvádlóval együtt az említett napon együtt volt, akkor ő egy nagy mulatságban vett részt és nem volt tisztá jőzan állapotban — ennél fogva nem tudja, hogy magánvádlónak mit mondott.

Wild János fogarasi tanu vallomása szerint vádlott — aki akkor nem volt teljesen jőzan állapotban — azt mondta magánvádlónak, hogy „Herzum egy gazember“. Dénes Károly fogarasi lakos, tanu pedig azt vallotta, hogy midőn a fennebb említett napon Fogarason a „Mexicó“ nevű vendéglőben a tanuhoz jött magánvádló és valami üzleti dologról beszélt vele, akkor a vele egy asztalnál ülő vádlott azt mondta, hogy „gazember“, mire magánvádló — ki onnan éppen eltávozni szándékozott — visszafordulva kérdezte, hogy mit mondott Babacsek ur? erre vádlott azt felelte, hogy „gazember“.

Ezek után a bíróság tekintetbe vévén azt, hogy vádlott nevezett magánvádlót ismételtén gazembernek nevezte és hogy vádlott azon védekezése, mikép azon alkalommal annyira nem volt jőzan állapotban, mikép nem tudja miket mondott, meg nem állhat, miután a tanuk vallomása szerint magánvádlót meg is nevezte és a sértő szót ismételve mondta, tehát a bíróság vádlottat a btkv. 261. §-ban írt becsületsértés vétségében bűnösnek nyilvánította és a kiszabott büntetésre ítélte.

Súlyosító körülmény nem merült föl, enyhitőül vétett vádlottnak büntetlen előléte és a tanuk vallomása szerint is nem te l j e s ittas állapota.

A bünyügyi költségekben vádlott a bprts. 480. §. alapján marasztaltatott.

A pénzbüntetésnek szabadságvesztés büntetésre átváltoztatását a bíróságra a btkv. 53. §. alapján és az ítéletnek lapban való közzétételét magánvádló kérése folytán a btkv. 277. §. alapján rendelte el.

Kir. Járásbiróság. Fogarason, 1908. évi április hó 15-án.

Török Bálint, s. k.
kir. járásbíró.

A brassói kir. törvényszék mint büntető felebbviteli bíróságtól.

Szám 3291—908. bftő.

Öfelsége a Király nevében!

A brassói kir. törvényszék mint büntető felebbviteli bíróság az Ábrahám István kir. törvényszéki bíró elnökleite alatt Dr. Grünfeld Mór kir. törvényszéki bíró Dr. Schobeln Károly kir. törvényszéki bíró valamint Nagy Pál kir. törvényszéki joggyakornok mint jegyzőkönyvvezető részvételével becsületsértés vétsége miatt vádolt Babacsek József ellen a fogarasi kir. járásbiróság előtt folyamatba tett s 1908. évi április hó 15-ik napján kelt 1908. B. I. 234/2 sz. ítélettel befejezett bűnügyet a vádlott részéről a bűnösségének megállapítása és az ítélet hírlapi közzétételének elrendelése miatt használt felebbezés folytán felülvizsgálat alá vevén a védő és magánvádló képviselője jelenlétében 1908. évi május hó 12-ik napján Brassóban megtartott nyilvános főtárgyalás alapján a következően

I t é l t:

A kir. törvényszék az elsőfoku bíróság ítéletét indokai alapján helybenhagyja és kötelezi Babacsek József vádlottat, hogy Herzum Róbert magánvádlónak a felebbviteli eljárásban felmerült költség fejében 10 koronát 15 nap alatt különben végrehajtás terhe mellett megfizessen.

Dr. Rosenberger János ügyvéd díját a felebbviteli eljárásban 16 koronában, Dr. Vasu Okták ügyvédét pedig 8 koronában állapítja meg saját feleikkel szemben.

Brassó, 1908. május hó 12-ik napján.

Wittich s. k.
elnök.(P. H.) Dr. Schobeln Károly s. k.
előadó.

Jelen ítélet jogerős és végrehajtható.

Kir. Járásbiróság. Fogaras, 1908. évi július hó 27-én.

Dr. Ludwig,
kir. aljárásbíró.

— Egy teljesen új —
könyvszekrény
olcsó áron
— **E L A D Ó.** —
Bővebbet
a kiadóhivatalban.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy lakásomat Nagyszébenből **FOGARASBA** helyeztem át s itt a

borbéllyáságot

há z h o z j á r v a, j u t á n y o s á r a k mellett tovább folytatom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradok tisztelettel

Némety Mihály,
Fazakas-utca 24. sz.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcát, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crème**-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szeptől, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem birta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Crème** mindig egyforma, annak kidolgozása a leg gondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használni oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül **biztos és ártalmatlan** szert az **arc széplítésére** és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű széplítőszer a Földes-féle **Margit-Crème**, mely már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szeptőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtakát, mitesszert, arc- és kézvrösséget. Az arc ideális szép, üde és ifju lesz s amellet a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsás és crème színben) 1 K. 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész. Arad.

Főraktár Fogarason:

Dr. Kontesveller Károly, Hermann
P. János, Steinburg A. Pildner
gyógyszerészeknél.

BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatású vese- és hólyagbajoknál.

SZÉNSAVDUS, KELLEMES, SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTESÍTETT,
rendkívül üdítő asztali viz.

Üdít, gyógyít!
Orvosilag ajánlva.

lvógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővénnyépződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschung buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdön.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Caspari Frigyes

és Társai

Medgyes (Nagyküküllőm.)

faiskolái

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket u. m.: magonc, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribiszke cserjéket, málnákat, földiepret, diszcserjéket, gyümölcsfa vadoncokat, sövénynek valót, tülevelű fákat, rózsákat stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Hirdetések

felvételnek

az e lap kiadóhivatalában.

MINIMAX

tűzoltó készülék.

Kezdődő tüzeknél kiválóan bizonyult. Százazrekét lehet megmenteni csekély befektetéssel. Feltétlen szükséges minden kereskedésben, raktárban, — gyárban, pincében, gazdasági raktáraknál, cséplőgépeknél. Könnyen és biztosan oltja a legerősebb égésű tüzeket, pl. kőolajt, kátrányt, benzint, terpentint. 10.000-nél több eset fordult elő, ahol a Minimax tűzoltókészülékkel mentették meg vagyonukat.

Kezelése rendkívül egyszerű.

Nagy készülék ára . . . 80 Kor.

Kis > > . . . 60 >

Megyei főelárusító:

Thierfeld Dávid,

könyvkereskedő, Fogaras,
ahol meg is tekinthető.

Titanit biztonsági robbantószergyár

CEIPEK ÉS TÁRSAI TRENCSEN.

Az első biztonsági robbantószergyár Magyarországon.

A „Titanit“ ütés, hő, surlódás, nyomás iránt teljesen érzéketlen.

A „Titanit“ nem fagy meg.

Robbantó erejére, repesztőképességére nézve az eddig ismert összes brizans robbantóanyagokkal versenyez.

Kezelése egyszerű és teljesen veszélytelen.

A Titanitra nem vonatkoznak a keresk. és belügyminiszteriumok azon óvrendelei, melyek a többi robbantószerkezetre nézve elengedhetetlenek.

Vasuti és gőzhajó állomásokon a szállítmányok mint bármely más szállítmány kezeltetnek. De a fogyasztóknál is bárhol elhelyezhető.

Szállítása nem úgy mint a többi robbantószerkezé explosiv vonattal, hanem bármely vonattal, hajóval és postával, bármely időben történhetik:

A Titanit ára a robbantószerkezeti napi árát sohasem fogja túlhaladni. Kísérleteket a gyár műszaki mérnöke bármikor és bárhol a gyár költségén szívesen végez és a Titanit fenti előnyeit be is igazolja.

Az államnak első szaktekintélyei is megerősítették a Titanitnak itt felsorolt összes kiváló tulajdonait és előnyeit.

A gyár január hóban üzembe lépett és bármely megrendelést a legpontosabban teljesíteni képes.

Egyedüli központi raktár és elárusítási képviselő: Brassó, Háromszék, Csik, Udvarhely, Nagy-küküllő, Fogaras és Székely megyékre:

ALBERTFY és THEIL Brassó,

ahonnan minden rendelmenyek gyorsan eszközöltetnek.

CLAYTON & SHUTTLEWORTHTM
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,
boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szécskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók
lőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
a szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FELE TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

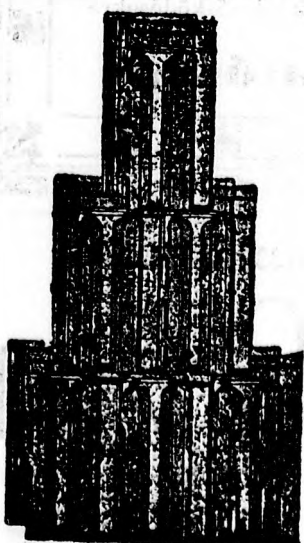
Alapított 1864. — Legelőkelőbb referenciák! — Alapított 1864.

50 millió évi gyártás!

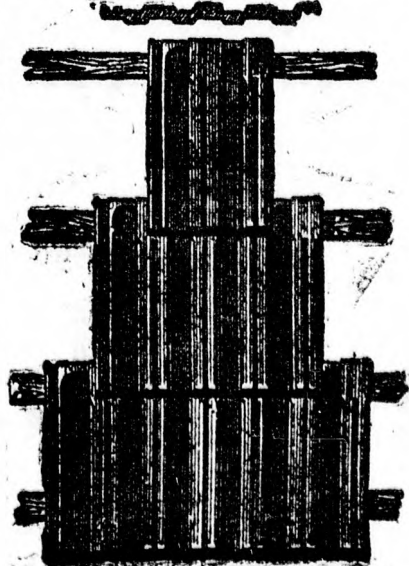
a os. és kir. szab. Bohn-fele biztonsági átfedő cserepekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-fele szabadalm. biztonsági átfedő-
cserepek. Legelőkelőbb, legszebb tetőzet.

Nagykikindai gyártmány.
Bohn-fele szab. biztonsági átfedőcserep 272. szám.

Zsombolyai gyártmány. — Szab. biztonsági préselt átfedő cserep 253. sz.

➡ Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve. ➡

Van szerencsém a tisztelt közönség tudomására hozni, miszerint

önállóan vállalok szakmámba vágó munkát u. m.:
tervet, költségvetést, építkezést stb.

NAGY JÁNOS,
áll. iparisk. végzett kőműves mester.

Butor-eladás.

Teljes ebédlő és hálószoba butorzat, valamint egyéb lak- és konyhaberendezési tárgyak szabad kézből egyenként is olcsón **ELADATNAK**

Oesterreicher Zsigmondnál
Páris szállodában, Fogarason.

Ugyanott egy kevésbé használt **CIMBALOM** is **ELADÓ.**

A Bethlen-utcai
51. számú ház
szabad kézből
ELADÓ.
Kérdésekre a házban válaszolnak.

Globin
czipótisztítószer
legszebb

fényt adja,
a bőrt puhán és egészen tartja.

Kérjen határozottan Globin-t
Fritz Schulz jun. A. G. gyárából.

Sok értéketlen utánzatot kínálnak.
Vigyázz!

PÉNZ

kieszközlünk 1800 K évi fizetéstől kezdve köztisztviselőknek és katonatiszteknek a legtöbb esetben kezes nélkül, kötelezvényre 10—30 éves törlesztésre 6—6¼% kamatra. Régi tartozásokat előnyösen konvertálunk. Minden köztisztviselő tegyen hozzánk kérdést a szükségelt kölcsön tárgyában, mert vállalatunk a legnagyobb bankokkal állván összeköttetésben, módunkban áll az egyáltalán elérhető legnagyobb összegű kölcsönt a legelőnyösebb feltételek mellett kieszközölni.

Levélbeli kérdezősködésnél okvetlen megirandó a kölcsöntkérő neve, állása, lakhelye, kora, szolgálati ideje, fizetése, fizetését terhelő tartozások összege és hogy van-e biztosítási kötvénye. Ezek közlése után mi díjtalanul részletes felvilágosítással szolgálunk. **Előleges költséget nem kérünk, a közvetítési díj pedig a kölcsön felvétele után fizetendő.**

Váltókölcsönt magánosoknak, tárcahitelt nagyobb kereskedőknek, vállalkozóknak stb. továbbá kölcsönt biztosítási kötvényre, sorsjegyekre, értékpapírokra, katonai házassági óvadéokra, vidéki takarékpénztárak és bankok részvényeire egy nap alatt legolcsóbban folyósíthatunk. Kérdezősködéshez válaszbélyeg csatolandó.

Gerő Testvérek,
törvysz. bej. hitelvállalata: Budapest, VIII. Rákóczi-ut 57. sz.

Elektrotechnikai-Szakiskola

laboratoriummal és tanműhellyel egybekötve.

Szakiskola a teljes elektrotechnika és géptan számára.

POZSONY, WALLON-UTCA 14. SZÁM.

F. é. szeptember 3—6 között vannak a beiratások az I. időszakba oly tanulók számára, kik

Elektrikusoknak

(Gyári hivatalnokok stb.)

akarják magukat úgy elméletileg, mint gyakorlatilag (2 évfolyam alatt) kiképeztetni. **Felvételi kor: 14-től 24 évig.** — **Képzettség: 3—4 közép- vagy polgári iskola, kereskedelmi vagy ipariskola.**

Az elektromos erő állandóan növekedő alkalmazása erő átvitele és világítási célokra, továbbá chemiai gyárakban stb. stb. a t. szülőkre (gyámok) nézve ajánlatossá teszi fiaikat (gyámfiukat) fent nevezett intézetbe való beiratkozás által ezen ép oly szép, mint reményteljes pályára küldeni. Jelentkezni minden nap lehet.

Az intézet internátussal van egybekötve.
Kívánatra az igazgatóság prospektust küld és kérdezősködésekre postafordultával felel

Az igazgatóság.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-Gyár

Brassóban.

Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedésében.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.